

Kondylom

Kondylom är en sjukdom orsakad av papillomviruset (HPV).

Symtom

- Kondylomet är oftast symtomfritt. Förändringarna kan framkalla klåda, rodnad och småsår.
- Majoriteten av kondylom är latent, bara en del av de smittade får märkbara förändringar.
- Märkbara kondylom är ljusa, röda eller hudfärgade vårt- eller knöllika förändringar.
- Det kan finnas kondylomförändringar i livmoderhalsen, livmodern, blygdläpparna, vid urinrörsmynningen, under förhuden, vid penisskaftet, kring ändtarmsmynningen eller på huden inom ljumskområdet.

Smitta

- Kondylom överförs oftast sexuellt vid direkt slemhinnekontakt.
- Smitta t.ex. via fingrarna är möjlig, även om sällsynt.
- Andra samtidiga infektioner eller sår på slemhinnan ökar smittorisken.
- Kondylomets inkubationstid varierar från månader till år. Det är omöjligt att få reda på en exakt tidpunkt för smittan. Ju flera sexpartner man haft desto högre är risken för att få kondylom.

Diagnos

- Tillsvidare finns det ingen screeningsmetod för att sälla fram symtomfria smittbärare.
- Sjukdomen konstateras utifrån hud- och/eller slemhinneförändringarna som är typiska för kondylom, vid behov används färgningar eller förstörande apparater som hjälp.
- Infektion i livmodermunnen eller livmodern syns i ett cytologiskt prov (Papa-prov).

Behandling

- Bara tydliga kondylomförändringar kan behandlas. Det finns dock virus i omfattande grad i cellerna inom genitalområdet. De synliga förändringarna behandlas med salva, pensling eller frysning.
- Kroppen släcker viruset i genomsnitt inom 1-2 år. Atopisk benägenhet förlänger symtomen, likaså andra sjukdomar som försvagar den lokala försvarsresponsen samt även rökning.

HPV och ändringar i livmoderhalsen

- HPV–smittan kan framkalla cellförändringar i livmoderhalsen, som kan konstateras utifrån ett cytologiskt prov (Papa-prov). Undertyper av papillomvirus som framkallar märkbara vårtor orsakar inga cancerförändringar. Att man en gång fått kondylom hindrar inte att man smittas av undertyperna, därför är det nödvändigt även för den som haft kondylom att delta i Papa-sållningarna.

Kondylom och kondom

- I stadigvarande parförhållanden behöver man inte börja använda kondom när det förekommer kondylom, det försnabbar inte läkningen.
- Däremot skall man i tillfälliga förhållanden använda kondom för att förebygga spridning av virusinfektionen.
- Kondomen ger inget hundra procentigt skydd för kondylom.